

คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ยวภาษา ชุดที่ 2 เรื่อง ยวภาษา

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ยวภาษา
ยวภาษา ระดับ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
กลุ่มกิจกรรมภาษาและยวภาษา

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ยวภาษา ยวภาษา ระดับ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มกิจกรรมภาษา และยวภาษา ชุดที่ 2 เรื่อง ยวภาษานี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรมยวภาษา พัฒนาสมาธิยวภาษาให้เป็นผู้ที่มีความเจริญงอกงามในทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีมนุษยธรรม ในจิตใจ โดยยึดหลักการและเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ชุดกิจกรรมที่จัดทำขึ้นนี้ เป็นเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมยวภาษา ยวภาษา ระดับ 3 ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วยชุดกิจกรรม จำนวน 9 ชุด ดังนี้

- ชุดที่ 1 ภาษาสากล
- ชุดที่ 2 ยวภาษา
- ชุดที่ 3 อาหารกับสุขภาพ
- ชุดที่ 4 การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า
- ชุดที่ 5 การสร้างสัมพันธภาพ
- ชุดที่ 6 การปฐมพยาบาล
- ชุดที่ 7 การอนุรักษ์ธรรมชาติ
- ชุดที่ 8 การอยู่ค่ายพักแรม
- ชุดที่ 9 ความจงรักภักดี

ไปศึกษาให้ครบ
ทุกเล่มกันเถอะเรา

จ้า

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ยุวกาชาด ยุวกาชาด ระดับ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มกิจกรรมกาชาด และยุวกาชาด ชุด 2 เรื่อง ยุวกาชาดนี้ ผู้ใช้ควรวางแผนการดำเนินงานและศึกษารายละเอียดจากชุดกิจกรรม ดังนี้

1. ศึกษาคู่มือครูและแผนการเรียนรู้
2. ศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ยุวกาชาด ในแต่ละชุด ได้ลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3. จัดเตรียมอุปกรณ์ สื่อและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง
4. ดำเนินการสอนตามคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้
5. สรุปและประเมินผล

คำแนะนำสำหรับครู

1. ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ กิจกรรมยุวกาชาด ยุวกาชาด ระดับ 3 ชุดที่ 2 เรื่อง ยุวกาชาด ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้

2. ศึกษาและทำความเข้าใจการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ยุวกาชาด การจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ วิธีการวัดผลและประเมินผลให้ชัดเจน สำหรับเกณฑ์การผ่าน จุดประสงค์ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

3. เตรียมการสอบล่วงหน้า เตรียมสถานที่ ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนต่างๆ ให้พร้อมในการสอบ

4. ครูเข้าสู่บทเรียน แจ้างจุดประสงค์ในการเรียนรู้ทุกครั้ง

5. ครูอธิบายวิธีการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

6. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับคำแนะนำสำหรับนักเรียน และขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรม

7. ครูชี้แจงเวลาที่ใช้ประกอบกิจกรรมแต่ละกิจกรรม

8. ขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรม ครูควรให้การดูแลอย่างทั่วถึง กรณีที่นักเรียนไม่เข้าใจกิจกรรมต่างๆ ต้องพยายามให้นักเรียนทำกิจกรรมด้วยตนเองให้มากที่สุด

9. ครูต้องให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลตรวจสอบความรู้พื้นฐานและความพร้อมในการเรียนรู้ของนักเรียน

10. แบ่งนักเรียนออกเป็น 7 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ควบคุมดูแลนักเรียนทำกิจกรรม

10.1 การนำเสนอสิ่งที่ต้องเตรียม (Class presentation) ครูเป็นผู้นำเสนอสิ่งที่นักเรียนต้องเรียน ไม่ว่าจะเป็นมโนคติ ทักษะการคิด กระบวนการ โดยครูอาจจะใช้

10.2 การทำงานเป็นกลุ่ม (Team) ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นหน่วย แต่ละหน่วยจะประกอบด้วยนักเรียน 6 คนที่มีความสามารถแตกต่างกัน

หลังจากที่ครูจัดกลุ่มเรียบร้อยแล้ว ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทราบบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกภาษาในหน่วย ว่านักเรียนต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เรียนร่วมกัน อภิปรายปัญหาร่วมกัน ตรวจสอบคำตอบของปัญหาที่ได้รับมอบหมายและแก้ไขคำตอบร่วมกัน สมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องร่วมกันแก้ไขปัญหาร่วมกัน สมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องทำงานให้ดีที่สุดเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ต้องให้กำลังใจซึ่งกันและกันตลอดจนสามารถทำงานร่วมกันได้ แล้วครูแจกบัตรกิจกรรมให้แต่ละคนกลุ่มทำ โดยบัตรกิจกรรมที่ครูเตรียมมานั้น เป็นคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของบทเรียน และควรบอกนักเรียนว่า บัตรกิจกรรมนี้ออกแบบมาเพื่อให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม เป็นการเตรียมตัวสำหรับการทดสอบย่อย ขอให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนช่วยกันตอบคำถาม ทุกคำถามโดยการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม สมาชิกแต่ละกลุ่ม ต้องมีความรับผิดชอบ ชอบเหลือกันและกันในการตอบคำถามแต่ละข้อให้ได้

สำหรับการกระตุ้นให้สมาชิกแต่ละคนในหน่วย มีความรับผิดชอบซึ่งกันและกันนั้น มีข้อควรปฏิบัติ ดังนี้

 สมาชิกภาษาในหน่วยต้องแน่ใจว่า สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มสามารถตอบคำถามแต่ละข้อได้อย่างถูกต้อง

 สมาชิกภาษาในหน่วยต้องร่วมกันตอบคำถามทุกข้อให้ได้ โดยไม่ต้องขอความช่วยเหลือจากเพื่อนนอกกลุ่ม หรือถ้าจำเป็นต้องขอความช่วยเหลือก็ให้ขอความช่วยเหลือน้อยที่สุด

 สมาชิกภาษาในหน่วยต้องแน่ใจว่า สมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม สามารถอธิบายคำตอบในแต่ละข้อได้

11. การทดสอบย่อย (Quizzes) หลังจากที่นักเรียนในแต่ละหน่วยทำงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูก็ทำการทดสอบย่อย โดยให้นักเรียนต่างคนต่างทำแบบทดสอบ เพื่อเป็นการประเมินความรู้ที่นักเรียนได้มา วิธีการนี้จะช่วยให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง

12. คะแนนพัฒนาการเรียนของนักเรียนแต่ละคน (Individual improvement score) คะแนนพัฒนาของนักเรียนเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนทำงานหนักมากขึ้น ในการทดสอบแต่ละครั้ง ครูจะมีคะแนนฐาน (base score) ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้จากการทดสอบย่อยที่ผ่านมา ก่อนส่วนคะแนน (Team score) หาได้จากคะแนนเฉลี่ย โดยการรวมคะแนนพัฒนาการเรียนของนักเรียนทุกหน่วยแล้วหารด้วยจำนวนสมาชิกในแต่ละกลุ่มและกำหนดเกณฑ์การคิดคะแนนพัฒนาการเรียน (Improvement point) ดังนี้

คะแนนทดสอบย่อย	คะแนนพัฒนาการ
ต่ำกว่าคะแนนมาตรฐานมากกว่า 10 คะแนน	0
ต่ำกว่าคะแนนฐาน 1 – 10 คะแนน	10
เท่ากับคะแนนฐานหรือมากกว่าคะแนนฐาน 1 – 10 คะแนน	20
มากกว่าคะแนนฐาน 10 คะแนน	30
ได้คะแนนเต็ม (ไม่พิจารณาคะแนนฐาน)	40

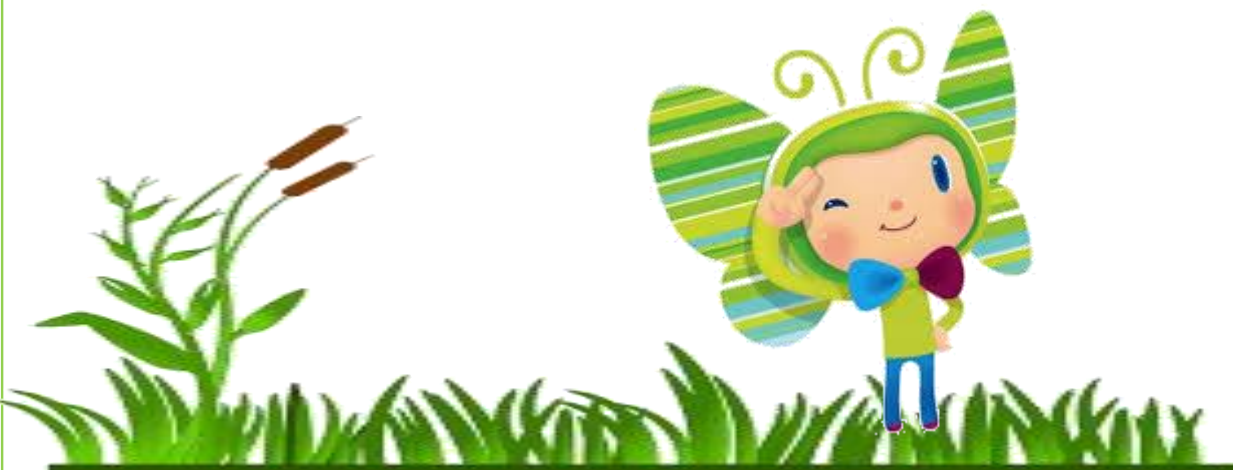
13. การรับรองผลงานของหน่วย เป็นการประกาศคะแนนหน่วยให้แต่ละหน่วยทราบ หรือหาคำชมเชยหรือให้ประกาศนียบัตร หรือให้รางวัลกับกลุ่มที่มีพัฒนาการของหน่วยที่สูงสุดและครูควรชี้แจงกับนักเรียนว่า คะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันกับคะแนนที่นักเรียนแต่ละคนจะได้รับจากการทดสอบ

คะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม	ระดับ
28 – 30	ดีเลิศ
20 – 24	ดีเด่น
15 - 19	ดี

14. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนา ซักถาม อภิปราย สรุป และทบทวนเนื้อหาที่เรียน
15. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลตรวจสอบความก้าวหน้าและความสำเร็จในการเรียนรู้ ถ้านักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่ระบุไว้ ครูควรให้นักเรียนกลับไปศึกษากิจกรรมนั้นๆใหม่ ในช่วงเวลาซ่อมเสริม แล้วทำแบบทดสอบหลังเรียนให้ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้
16. สรุปผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ยุวกาชาด ยุวกาชาด ระดับ 3 ชุดที่ 2 เรื่อง ยุวกาชาดอุปสรรค และข้อเสนอแนะไว้ด้วย หลังจากการใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อนำไปปรับปรุงการใช้ครั้งต่อไป

สิ่งที่ครูต้องเตรียม

1. แบบทดสอบก่อนเรียน	จำนวน 30 ชุด
2. กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน	จำนวน 30 ชุด
3. บัตรเนื้อหา	จำนวน 30 ชุด
4. บัตรกิจกรรม	จำนวน 30 ชุด
5. แบบทดสอบหลังเรียน	จำนวน 30 ชุด
6. กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน	จำนวน 30 ชุด
7. เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	จำนวน 6 ชุด
8. บัตรเฉลยกิจกรรม	จำนวน 7 ชุด
9. เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน	จำนวน 6 ชุด

คำแนะนำสำหรับนักเรียน

ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงบทบาทของนักเรียน ดังนี้

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 10 ข้อ ลงในกระดาษคำตอบ เมื่อทำเสร็จแล้วตรวจคำตอบจากเฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน แล้วบันทึกผลที่ได้ลงในตารางบันทึกคะแนน
2. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยคละนักเรียนเก่ง 1 คน นักเรียนปานกลาง 2 คน นักเรียนอ่อน 2 คน
3. นักเรียนวางแผนการดำเนินการ โดยใช้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมดังนี้
  - 3.1 หัวหน้ากลุ่ม มีหน้าที่
    - 3.1.1 เป็นผู้นำในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกทุกคนทำตามคำสั่ง ในการปฏิบัติเป็นไปตามขั้นตอน
    - 3.1.2 ควบคุมดูแลการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมภายในกลุ่มให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่ส่งเสียงดังรบกวนกลุ่มอื่นๆ
    - 3.1.3 ตรวจสอบการจับเก็บอุปกรณ์ให้เรียบร้อยหลังเสร็จกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว
    - 3.1.4 เป็นผู้ติดต่อกับครูเมื่อมีปัญหาภายในกลุ่ม
  - 3.2 เลขานุการ มีหน้าที่
    - 3.2.1 เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของคะแนนจากการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ
    - 3.2.2 เป็นผู้แจกบัตรกิจกรรมและรวบรวมส่งครู เมื่อสมาชิกทุกคนทำเสร็จเรียบร้อยตามกำหนด
  - 3.3 สมาชิกในกลุ่ม มีหน้าที่
    - 3.3.1 ศึกษาบัตรเนื้อหาและทำบัตรกิจกรรม
    - 3.3.2 ปฏิบัติกิจกรรมด้วยความตั้งใจและให้ทันตามกำหนดโดยไม่ชวนเพื่อนคุยหรือเล่น
4. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ ลงในกระดาษคำตอบ เมื่อทำเสร็จแล้วตรวจคำตอบจากเฉลยแบบทดสอบหลังเรียนและบันทึกผลที่ได้ลงในตารางบันทึกคะแนน
5. นักเรียนต้องตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมอย่างจริงจัง และไม่ชักชวนเพื่อนคุยในเรื่องอื่น และต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่ลอกเพื่อนหรือดูเฉลยก่อน

หมายเหตุ หากมีข้อสงสัยหรือเกิดปัญหาให้ถามครูผู้สอน

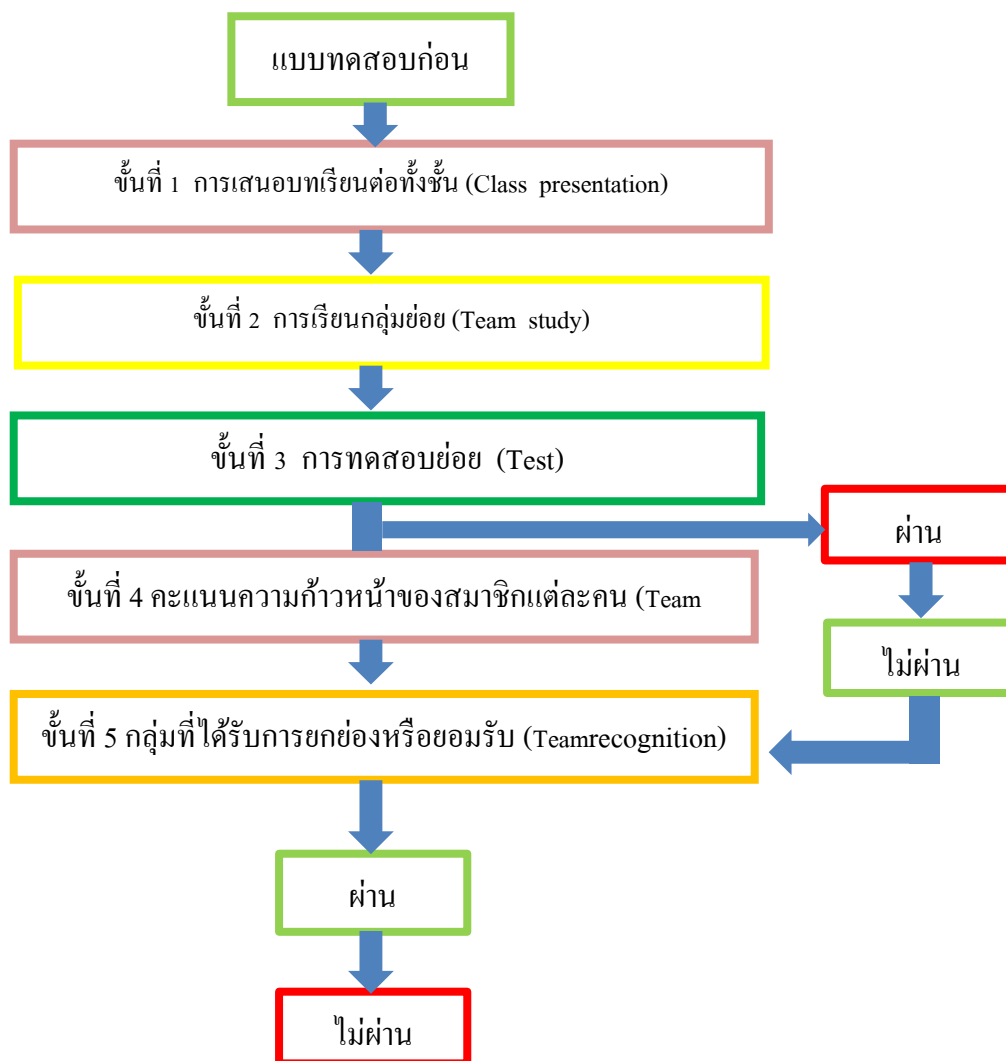

ขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดที่ 2 เรื่อง ยุวกาชาด

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ยุวกาชาด ยุวกาชาด ระดับ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชุดกิจกรรม กลุ่มกิจกรรมกาชาด และยุวกาชาด

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ยุวกาชาด

ยุวกาชาด ระดับ 3

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชุดที่ 2 ยุวกาชาด

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

อธิบายเกี่ยวกับเรื่องราวและประวัติความเป็นมาของยุวกาชาดไทยได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของสภากาชาดไทยได้
2. ระบุนพระนามและรายชื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการก่อตั้งสภากาชาดไทยได้
3. ศึกษาและร่วมปฏิบัติกิจกรรมกับเพื่อนสมาชิกยุวกาชาดด้วยความมีวินัย และใฝ่รู้

สาระสำคัญ

ยุวกาชาด เป็นกิจการกาชาด เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกให้เยาวชนมีอุดมการณ์ในเรื่อง ศานติสุข มีสุขอนามัยที่ดี มีบริการที่ดี และมีสัมพันธภาพอันดีกับบุคคลทั่วไป ซึ่งการจัดกิจกรรมดังกล่าวในประเทศไทย เรียกว่า ยุวกาชาดไทย

แบบทดสอบก่อนเรียน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ยุวกาชาด
ยุวกาชาด ระดับ 3
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชุดที่ 2 ยุวกาชาด

คำชี้แจง

ให้ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในช่องที่นักเรียนเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว

1. ยุวกาชาดเป็นหน่วยงานที่ตั้งเพื่อใคร
  - ก. องค์การของรัฐ
  - ข. องค์การกาชาด
  - ค. เด็กและกิจการ
  - ง. เด็กและเยาวชน
2. ยุวกาชาด เดิมใช้ชื่อว่าอย่างไร
  - ก. อนุกาชาด
  - ข. อาสากาชาด
  - ค. อนุศาสนาจารย์
  - ง. อาสาป้องกันชาติ
3. ข้อใด คือความหมายของยุวกาชาด
  - ก. เยาวชนที่อยู่ในโรงเรียน
  - ข. เยาวชนที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี
  - ค. นักเรียนที่สวมชุดยุวกาชาด
  - ง. กิจการกาชาดสำหรับเยาวชน
4. ข้อบังคับสภากาชาดไทยฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 68) พุทธศักราช 2550 ระบุให้กิจการยุวกาชาดอยู่ในการดูแลและกำกับทั่วไปของหน่วยงานใด
  - ก. กรมพลศึกษา
  - ข. สภากาชาดไทย
  - ค. กระทรวงศึกษาธิการ
  - ง. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

5. ผู้ริเริ่มก่อตั้งกิจการยูวภาษาในประเทศไทยคือท่านใด

- ก. เจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรี
- ข. เจ้าพระยาไพศาลศิลปศาสตร์
- ค. สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระปรมานุชิตชิโนรส
- ง. สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานครสวรรค์วรพินิต

6. บุคคลใดถือเป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งสภาภาษาไทย

- ก. ท่านผู้หญิงเปลี่ยน ภาสกรวงศ์
- ข. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ค. สมเด็จพระนางเจ้าสวฟองศรีพระวรราชเทวี
- ง. สมเด็จพระนางเจ้าสว่างวัฒนา พระบรมราชเทวี

7. สภาภาษาไทยมีชื่อเริ่มแรกการจัดตั้งว่าอย่างไร

- ก. สภาภาษาแห่งสยาม
- ข. สภาภาษาแห่งชาติสยาม
- ค. สภาอุณาโลมแดงแห่งชาติไทย
- ง. สภาอุณาโลมแดงแห่งชาติสยาม

8. เหตุการณ์ใดที่เป็นเครื่องยืนยันว่าสภาภาษาไทยในยุคเริ่มก่อตั้งเป็นองค์กรที่ได้รับการรับรองจากชาคนานาชาติอย่างเป็นทางการ

- ก. การก่อตั้งโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
- ข. การได้ร่วมลงนามรับรองอนุสัญญาเจนีวา
- ค. การร่วมส่งเงินสมทบทุนสนับสนุนองค์กรกาชาดสากล
- ง. การได้ร่วมจัดประชุมสภาภาษาฝ่ายบูรพาประเทศ ครั้งที่ 1

9. การก่อตั้งสภาภาษาไทยจนถึงปัจจุบันมีองค์สภานายการรวมแล้วกี่พระองค์

- ก. 2 พระองค์
- ข. 3 พระองค์
- ค. 4 พระองค์
- ง. 5 พระองค์

10. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา สยามบรมราชกุมารี ปัจจุบันทรงดำรงตำแหน่งใด ในสภาภาษาไทย

- ก. องค์สภานายิกาของสภาภาษาไทย
- ข. องค์ผู้อุปถัมภ์หน่วยงานสภาภาษาไทย
- ค. องค์สภานายิกาสภานายการของสภาภาษาไทย
- ง. องค์อุปนายกสภาภาษาไทยผู้สภานายการของสภาภาษาไทย

กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สุขภาพ
สุขภาพ ระดับ 3
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชุดที่ 2 สุขภาพ

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในช่องที่นักเรียนเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว

ชื่อ.....นามสกุล.....
ชั้น.....เลขที่.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
คะแนนเต็ม 10 คะแนน ได้				

บัตรเนื้อหาที่ 1

เรื่อง ประวัติความเป็นมาของสภากาชาดไทย

การกำเนิดของสภากาชาดไทย มีส่วนคล้ายคลึงกับการเกิดกาชาดสากลในยุคเริ่มแรกโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์การปะทะกันระหว่างกองกำลังของทหาร 2 ฝ่าย ซึ่งกาชาดสากลมีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์การปะทะกันระหว่างกองกำลังของทหารฝ่ายออสเตรียและฝรั่งเศสที่หมู่บ้านซอลเฟรีโน ประเทศอิตาลี เมื่อ พ.ศ. 2402 และต่อมาอีก 34 ปี เหตุการณ์วิกฤติการณ์สยามหรือวิกฤติการณ์ ร.ศ. 112 ซึ่งเป็นกรณีพิพาทในเรื่องดินแดนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขงเมื่อ พ.ศ. 2436 ก็ได้นำมาสู่การจัดตั้งสภาอุณาโลมแดงหรือสภากาชาดไทยในปัจจุบันในที่สุด

เนื้อหาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของสภากาชาดไทยนี้ สมาชิกยุวกาชาดจะได้ศึกษาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของสภากาชาดไทย ซึ่งแบ่งออกได้ 3 ยุค โดยนับตั้งแต่ยุคก่อตั้งสภาอุณาโลมแดงแห่งชาตีสยาม ยุคการเปลี่ยนแปลงจากสภาอุณาโลมแดงแห่งชาตีสยามมาสู่ยุคสภากาชาดสยาม และยุคการเปลี่ยนแปลงจากสภาอุณาโลมแดงแห่งชาตีสยามมาสู่ยุคสภากาชาดสยาม และยุคการเปลี่ยนแปลงจากสภากาชาดสยามมาสู่สภากาชาดไทยจนถึงปัจจุบัน

ยุคก่อตั้งสภาอุณาโลมแดงแห่งชาตีสยาม (พ.ศ. 2436 – พ.ศ. 2448)

ภาพที่ 2.1 ท่านผู้หญิงเปลี่ยน ภาสกรวงศ์ ผู้ก่อตั้งอุณาโลมแดงแห่งชาติ
ที่มา : www.m-culture.go.th

เดิมประเทศไทยยังไม่เคยมีสมาคมที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อการรักษาพยาบาลผู้เจ็บป่วยจนกระทั่ง พ.ศ. 2436 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้เกิดกรณีพิพาทเรื่องดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงระหว่างประเทศไทยกับประเทศฝรั่งเศสเกิดการสู้รบกันขึ้นทหารได้รับบาดเจ็บล้มตายเป็นอันมาก ขณะนั้นท่านผู้หญิงเปลี่ยน ภาสกรวงศ์ (บุตรของนายสุจินดาภินางนัม ชูโต และเป็นภรรยาของ เจ้าพระยา ภาสกรวงศ์) ท่านผู้หญิงเปลี่ยน ภาสกรวงศ์ พร้อมกับสตรีไทยกลุ่มหนึ่งมีความคิดเห็นว่า ควรมีการจัดตั้ง สมาคมการกุศลเพื่อช่วยบรรเทาผู้ริเริ่มก่อตั้งสภาอุณาโลมแดงแห่งชาติสยาม ความทุกข์ยากของทหาร ที่ได้รับบาดเจ็บจากสงคราม ท่านผู้หญิงเปลี่ยนจึงเป็นผู้นำ เรื่องดังกล่าวกราบบังคมทูลพระกรุณาสมเด็จพระนางเจ้าสว่างวัฒนา พระบรมราชเทวี (ต่อมาพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า) ขอให้ทรงเป็นชนนีผู้บำรุงในการ ที่จะตั้งสมาคมการกุศลดังกล่าวขึ้น เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงทราบ ทรงพอพระราชหฤทัยเป็นอย่างยิ่งจึงพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้จัดตั้งสมาคมการกุศลนี้ขึ้นเมื่อวันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2436 (ต่อมาถือเป็นวันสถาปนาสภาภาษาชาวไทย) โดยให้ชื่อว่าสภาอุณาโลมแดงแห่งชาติสยาม และทรงรับสภาอุณาโลมแดงแห่งชาติสยาม นี้ให้อยู่พระบรมราชูปถัมภ์ โดยมีสมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรี พระวรราชเทวี (ต่อมาได้รับการสถาปนาเป็นสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถพระบรมราชชนนีพันปีหลวง) ทรงเป็นสภานายิกาพระองค์แรก และท่านผู้หญิงเปลี่ยน ภาสกรวงศ์ เป็นเลขานุการีนี)

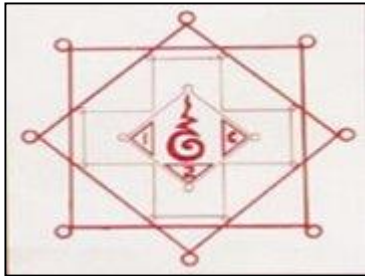
หลังการกำเนิดสภาอุณาโลมแดงแห่งชาติสยาม อย่างเป็นทางการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการไปด้วยดีโดยมีผู้บริจาคทรัพย์และสิ่งของให้กับสภาอุณาโลมแดงฯ มากมายจนสามารถส่งสิ่งของยารักษาโรคและเครื่องพยาบาลไปให้กับกองกำลังทหารในมณฑล และกองกำลังต่าง ๆ แต่เมื่อเหตุการณ์กรณีพิพาทระหว่างทหารไทยและทหารฝรั่งเศสสงบลง ส่งผลให้การดำเนินการของสภาอุณาโลมแดงฯ ชะงักลงช่วงหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเกิดปัญหาในเรื่องที่ดินที่จะปลูกสร้างสถานที่ทำการและก่อสร้างสถานพยาบาล อย่างไรก็ตามกิจการของสภาอุณาโลมแดงแห่งชาติสยาม ได้กลับมาเฟื่องฟูอีกครั้ง เมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ครั้นยังทรงดำรงตำแหน่งสมเด็จพระยุพราช ได้ทรงเสด็จกลับจากการศึกษาในทวีปยุโรปได้เสด็จผ่านประเทศญี่ปุ่นและทรงทอดพระเนตรเห็นโรงพยาบาลของสภาภาษาชาติญี่ปุ่นดูสง่างาม จึงทรงดำริที่จะจัดให้มีโรงพยาบาลเพื่อเป็นที่ฝึกแพทย์ฝ่ายทหาร และฝึกคนให้เป็นพยาบาลเพื่อให้การรักษาโรคและพยาบาลแก่ผู้ประสบกับปัญหาสุขภาพ ซึ่งพระดำริกล่าวส่งผลให้กิจการของ สภาอุณาโลมแดงแห่งชาติสยาม ได้รับความสนใจและสามารถดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่องมา

ยุคการเปลี่ยนแปลงจากสภาอุณาโลมแดงแห่งชาติสยามมาสู่ยุวกาชาดสยาม
(พ.ศ. 2449 – พ.ศ. 2481)

ภาพที่ 2.2 สัญลักษณ์สภาอุณาโลมแดงแห่งชาติ
ที่มา : [www. th-th.facebook.com](http://www.th-th.facebook.com)

ภาพที่ 2.3 สัญลักษณ์สภากาชาดสยาม
ที่มา : www. guru.sanook.com

ภาพที่ 2.4 สภาอุณาโลมแดงแห่งชาติสยาม
ที่มา : www. m-culture.go.th

ยุคที่สองเริ่มนับเมื่อ พ.ศ. 2449 สมัยนี้ประเทศไทยยังใช้ชื่อว่า ประเทศสยาม ได้มีการส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมนานาชาติ ณ กรุงเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ว่าด้วยเรื่อง การรักษาพยาบาลคนเจ็บในสนามรบ ตลอดจนได้มีการแก้ไขความตกลงในอนุสัญญาเจนีวาขึ้นมาใหม่รวมทั้งให้มีการรับรองการให้ความคุ้มครองกับสมาคมการกุศลที่ดำเนินการตามหลักการกาชาดซึ่งโดยทั่วไปสมาคมการกุศลต่างๆ มักเรียกชื่อตามๆ กันว่า “สภากาชาด” ดังนั้น “สภาอุณาโลมแดงแห่งชาติสยาม” จึงได้เปลี่ยนชื่อมาเป็น “สภากาชาดสยาม” หลังจากการเข้าร่วมประชุมดังกล่าว

นอกจากการเปลี่ยนชื่อดังกล่าวแล้ว ยังมีเหตุการณ์ที่แสดงความเกี่ยวข้องับประวัติความเป็นมาของสภากาชาดไทยที่สำคัญอีกหนึ่งเหตุการณ์ คือ เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการก่อตั้งโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ขึ้นตามพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ 2 ประการ คือ

ภาพที่ 2.5 โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

ที่มา : www.rd1677.com/branch.php?id=63494

1. เพื่อเป็นพระบรมราชานุสาวรีย์เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชบิดา พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่เสด็จสู่สวรรคาลัย เมื่อวันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2453

2. เพื่อให้เป็นโรงพยาบาลของสภาภาษสยามในการรักษาพยาบาลแก่ผู้เจ็บป่วย ซึ่งพระองค์ท่านได้เสด็จเปิดโรงพยาบาลดังกล่าว เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2457

ใน พ.ศ. 2461 ได้มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยสภาภาษสยามขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยรักษาพยาบาลแก่ผู้ป่วยและผู้บาดเจ็บในยามสงครามและยามสงบ ทั้งนี้ยึดหลักการมนุษยธรรมเป็นที่ตั้ง ซึ่งการดำเนินการของสภาภาษสยามดังกล่าวส่งผลให้คณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศรับรองสภาภาษสยามเป็นองค์กรการกุศลที่ปฏิบัติตามหลักการกาชาดอย่างถูกต้องเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2463 ซึ่งต่อมาในวันที่ 8 เมษายน 2464 สันนิบาตสภาภาษได้มีมติรับรองสภาภาษสยามเข้าเป็นสมาชิกของกาชาดสากล

จะเห็นได้ว่านับตั้งแต่ พ.ศ. 2464 เป็นต้นมา องค์กรสภาภาษสยามถือเป็นองค์กรการกุศลที่มีกฎหมายของกาชาดรับรองอย่างถูกต้อง จากนั้นกิจการของสภาภาษสยามก็เจริญรุดหน้ามาตามลำดับ จะเห็นได้จากในปี พ.ศ. 2465 สันนิบาตสภาภาษและสภาภาษสยามได้ร่วมกันจัดให้มีการประชุมสภาภาษฝ่ายบูรพาประเทศ ครั้งที่ 1 ขึ้น ณ กรุงเทพมหานคร เพื่อพิจารณาปรึกษาหารือถึงแนวทางในการทำงานในเวลาสันติ ไม่มีสงครามตามหลักการที่สันนิบาตสากลกำหนดไว้ ซึ่งนับว่าเป็นการเปิดตัวในการทำงานระดับนานาชาติของสภาภาษสยามต่อนานาชาติอย่างชัดเจน

ยุคการเปลี่ยนแปลงจากสภากาชาดสยามมาสู่สภากาชาดไทย (พ.ศ.2482-ปัจจุบัน)

พ.ศ. 2482 สภากาชาดสยาม ได้เปลี่ยนชื่อเป็น สภากาชาดไทย ตามการเปลี่ยนชื่อจากประเทศสยาม เป็นประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินงานของสภากาชาดไทยก็ยังยึดมั่นในหลักการ ที่สภากาชาดและสภาเลี้ยววงเดือนแดงของทุกประเทศทั่วโลกยึดถือปฏิบัติ คือ หลักการ 7 ประการ ได้แก่ มนุษยธรรม ความไม่ลำเอียง ความเป็นกลาง ความเป็นอิสระ บริการอาสาสมัคร ความเป็นเอกภาพ และ ความเป็นสากล ซึ่งสภากาชาดไทยได้ดำเนินกิจกรรมเพื่อสนับสนุนหลักการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง มาโดยลำดับ

หากนับลำดับการดำรงตำแหน่งสถานายิกาและอุปนายิก-อุปนายิกาของสภากาชาดสยามและ สภากาชาดไทยตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบันตามลำดับมีรายพระนามและรายชื่อ ดังนี้

ตำแหน่งสถานายิกาสภากาชาดไทย

ลำดับที่ 1

ภาพที่ 2.6 สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

(พ.ศ. 2436 - พ.ศ.2462

ที่มา : [www. th.wikipedia.org](http://www.th.wikipedia.org)

ลำดับที่ 2

ภาพที่ 2.7 สมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า (พ.ศ. 2463 - พ.ศ. 2498)

ที่มา : www.trueguru.truelife.com/tags/in/blogs/34895

ลำดับที่ 3

ภาพที่ 2.8 สมเด็จพระนางนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ องค์สภานายิกาสภาภาษาไทย

ปัจจุบัน

ที่มา : www.skn.ac.th/skl/project/sinpa/say1.htm

ตำแหน่งอุปนายก-อุปนายกาสภากาชาดไทย

ลำดับที่ 1

ภาพที่ 2.9 จอมพล สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กรมหลวงพิษณุโลก
ประชานาถ (3 เม.ย. 2457 – 13 มิ.ย. 2463)

ที่มา : www.wikipedia.org/wiki.

ลำดับที่ 2

ภาพที่ 2.10 จอมพลเรือ จอมพล สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์
กรมพระนครสวรรค์วรพินิต (12 ก.ค. 2463 – 30 มิ.ย. 2475)

ที่มา : www.bloggang.com/viewblog.php?id=rattanakosin225&group=1

ลำดับที่ 3

ภาพที่ 2.11 มหาอำมาตย์เอก เจ้าพระยาพิชัยญาติ (ดั้น นุนนาค) 30 มิ.ย. 2475 – 17 ก.พ. 2482

ที่มา : [www. http://th.wikisource.org/wiki/](http://th.wikisource.org/wiki/)

ลำดับที่ 4

ภาพที่ 2.12 พลเอกมังกร พรหมโยธี (มังกร ผลโยธิน) 27 ก.พ. 2482 – 16 ส.ค. 2482

ที่มา : [www. redcross.or.th/old/aboutus/patron/upanayok_nayika.html](http://www.redcross.or.th/old/aboutus/patron/upanayok_nayika.html)

ลำดับที่ 5

ภาพที่ 2.13 พันเอกช่วง เชวงศักดิ์สงคราม (ช่วง ขวัญเจิด) 28 ต.ค. 2486 – 31 ม.ค.

ที่มา : [www. redcross.or.th/old/aboutus/patron/upanayok_nayika.html](http://www.redcross.or.th/old/aboutus/patron/upanayok_nayika.html)

ลำดับที่ 6

ภาพที่ 2.14 พลตรี พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจุมภฏพงษ์บริพัตร (31 ม.ค. 2491 – 15 ก.ย. 2502)
ที่มา : www.redcross.or.th/old/aboutus/patron/upanayok_nayika.html

ลำดับที่ 7

ภาพที่ 2.15 มหาอำมาตย์เอก เจ้าพระยาศรัทธาธรรมาธิบดี (จิตร ณ สงขลา) 18 มี.ค. 2503 – 30 มิ.ย.
ที่มา : www.redcross.or.th/old/aboutus/patron/upanayok_nayika.html

ลำดับที่ 8

ภาพที่ 2.16 พระตรีธรรมาจารย์ (ตรี ธีรธรรม) 1 ก.ค. 2507 – 13 ก.พ. 2512
ที่มา : www.redcross.or.th/old/aboutus/patron/upanayok_nayika.html

ลำดับที่ 9

ภาพที่ 2.17 พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสุโขมาภินันท์ (26 ก.พ. 2512 – 21 พ.ย. 2516)

ที่มา : www.redcross.or.th/old/aboutus/patron/upanayok_nayika.html

ลำดับที่ 10

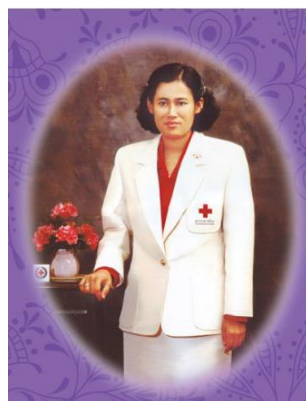

ภาพที่ 2.18 ศาสตราจารย์ นายแพทย์ หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ (รักษาการแทน)

(22 พ.ย. 2516 – 12 ธ.ค. 2520)

ที่มา : www.redcross.or.th/old/aboutus/patron/upanayok_nayika.html

ลำดับที่ 11

ภาพที่ 2.19 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี องค์อุปนายกกาชาดไทย

(13 ธ.ค. 2520 – ปัจจุบัน)

ที่มา : www.redcross.or.th/old/aboutus/patron/upanayok_nayika.html

พระบรมราชูปถัมภ์

อันดับที่

อันดับที่

ภาพที่ 2.20 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว (พ.ศ.2436 - พ.ศ.2453)

ที่มา : [www.redcross.or.th/old/aboutus/
patron/upanayok_nayika.html](http://www.redcross.or.th/old/aboutus/patron/upanayok_nayika.html)

ภาพที่ 2.21 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า
เจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2453 - พ.ศ.2468)

ที่มา : [www.redcross.or.th/old/aboutus/
patron/upanayok_nayika.html](http://www.redcross.or.th/old/aboutus/patron/upanayok_nayika.html)

อันดับที่

อันดับที่ 4

ภาพที่ 2.22 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้า
เจ้าอยู่หัว (พ.ศ.2468 - พ.ศ.2477)

ที่มา : [www.redcross.or.th/old/aboutus/
patron/upanayok_nayika.html](http://www.redcross.or.th/old/aboutus/patron/upanayok_nayika.html)

ภาพที่ 2.23 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
อานันทมหิดล
(พ.ศ.2477 - พ.ศ.2489)

ที่มา : [www.redcross.or.th/old/aboutus/
patron/upanayok_nayika.html](http://www.redcross.or.th/old/aboutus/patron/upanayok_nayika.html)

อันดับที่ 5

ภาพที่ 2.24 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
(พ.ศ.2489 – ปัจจุบัน)

ที่มา : [www.redcross.or.th/old/aboutus/
patron/
upanayok_nayika.html](http://www.redcross.or.th/old/aboutus/patron/upanayok_nayika.html)

บัตรกิจกรรมที่ 1

เรื่อง ยวภาษา

คำชี้แจง

ให้นักเรียนนำอักษรด้านขวามือมาใส่หน้าข้อด้านซ้ายมือให้สัมพันธ์กัน (10 คะแนน)

1. ภาษาสากลมีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ปะทะกันของทหารฝ่ายออสเตรีย กับฝรั่งเศส	ก ผู้ริเริ่มก่อตั้งสภาอุณาโลมแดง
2. เหตุการณ์วิกฤติการณ์สยามหรือวิกฤตการณ์ ร.ศ. 112	ข หมู่บ้านซอลเฟอริโน ประเทศอิตาลี แห่งชาติสยาม
3. ท่านผู้หญิงเปลี่ยน ภาสกรวงศ์	ค ประเทศสวิตเซอร์แลนด์
4. สภาอุณาโลมแดงแห่งสยาม อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์	ง มนุษยธรรม ความไม่ลำเอียง ความเป็นกลาง ความเป็นอิสระ บริการอาสาสมัคร ความเป็นเอกภาพ และความเป็นสากล
5. การประชุมเรื่องการรักษาพยาบาลคนเจ็บในสนามรบ	จ สมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรี-พระวรราชเทวี
6. สภาภาษาชาติสยาม	ฉ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ
7. สภาภาษาไทย	ช สภาอุณาโลมแดงแห่งชาติสยาม
8. หลักการที่สภาภาษาไทยและสภาเลี้ยววงเดือนแดงยึดถือปฏิบัติ	ซ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
9. องค์สถานายิกาของสภาภาษาไทย	ฌ พิพาทในเรื่องดินแดนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง
10. องค์อุปนายิกาผู้อำนวยการสภาภาษาไทย	ญ สภาภาษาสยาม

บัตรกิจกรรมที่ 2

เรื่อง ยุวกาชาด

คำชี้แจง

ให้ทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูกต้อง และทำเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ผิด (10 คะแนน)

- .....1. ผู้ก่อตั้งสภาอุณาโลมแดง คือ ท่านผู้หญิงเปลี่ยน ภาสกรวงศ์
- .....2. ประวัติความเป็นของสภากาชาดไทย แบ่งออกเป็น 4 ยุค
- .....3. เหตุการณ์วิกฤตการณ์สยาม หรือวิกฤตการณ์ ร.ศ. 112 เกิดกรณีพิพาทในเรื่องดินแดนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง เมื่อ พ.ศ. 2436
- .....4. วันสถาปนาสภากาชาดไทย เริ่มขึ้นเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2436
- .....5. สมเด็จพระศรีพัชรนทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เป็นสภานายิกาองค์ที่ 2
- .....6. สภาอุณาโลมแดงแห่งชาติสยาม ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นสภากาชาดสยาม
- .....7. โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์สร้างขึ้นสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
- .....8. ใน พ.ศ. 2461 ได้มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยสภากาชาดสยามขึ้นเพื่อช่วยเหลือผู้ป่วย
- .....9. สภากาชาดสยาม ได้เปลี่ยนชื่อเป็น สภากาชาดไทย ตามการเปลี่ยนชื่อจากประเทศสยามเป็นประเทศไทย
- .....10. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ดำรงตำแหน่งสภานายิกาในปัจจุบัน

บัตรเนื้อหาที่ 2

เรื่อง ความเป็นมาของยุวกาชาดไทย

คำว่า ยุวกาชาด (Red Cross Youth) หมายถึง กิจกรรมกาชาดสำหรับเยาวชนที่มีวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกให้เยาวชนมีอุดมคติในเรื่อง สานติสุข (education of peace) มีสุขภาพอนามัยที่ดี (good service) และมีสัมพันธภาพอันดีกับบุคคลทั่วไป (international friendship) ซึ่งการจัดกิจกรรมดังกล่าวในประเทศไทยใช้ชื่อว่า ยุวกาชาดไทย (Thai Red Cross Youth)

เนื้อหาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของยุวกาชาดไทยนี้ สมาชิกยุวกาชาดระดับ 3 จะได้ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของยุวกาชาดไทยในเรื่องการก่อตั้งของยุวกาชาดไทยและวิวัฒนาการของรูปแบบยุวกาชาดไทย ซึ่งจะช่วยให้สมาชิกยุวกาชาดได้เข้าใจกิจกรรมยุวกาชาดเพิ่มมากขึ้น

1. การก่อตั้งยุวกาชาดไทย

ประวัติความเป็นมาของการก่อตั้งยุวกาชาดไทย มีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับการจัดตั้งสภากาชาดไทย โดยหลังจากที่สภากาชาดสยามได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกกับกาชาดสากลแล้ว สภากาชาดได้ตั้งกองแยกขึ้นใหม่อีก 2 กอง คือกองบรรเทาทุกข์และกองอนุกาชาด และต่อมาสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์วรพินิต อุปนายกผู้อำนวยการสภากาชาดสยาม ได้เชิญเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี เสนาบดีกระทรวงศึกษาธิการ นายพลโทเจ้าพยุรามาพร กรรมการที่ปรึกษาของสภากาชาดสยาม เจ้าพระยาไพศาลศิลปศาสตร์ อุปนายกสภากรรมการจัดการลูกเสือ และนายแพทย์เอม อี บาร์นส์ แพทย์ผู้อำนวยการกองสุขาภิบาลของสภากาชาดสยาม เพื่อปรึกษาหารือ เรื่อง การตั้งสภากาชาดสำหรับเด็กโดยทรงให้เหตุผลว่า สภากาชาดในบางประเทศได้จัดตั้งสภากาชาดสำหรับเด็กขึ้นบ้างแล้ว ปรากฏว่าการดำเนินงานดังกล่าวได้ผลดีจึงเห็นควรที่สภากาชาดสยามจะได้จัดตั้งขึ้นบ้าง โดยเห็นควรให้ใช้โรงเรียนเป็นที่เริ่มต้นเช่นเดียวกับกิจการลูกเสือ

ต่อมาวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2465 ได้มีการจัดตั้งกองอนุสภากาชาดขึ้น โดยมีเจ้าพระยาไพศาลศิลปศาสตร์ (ริน ศยามานนท์) ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งเป็นปลัดทูลฉลองกระทรวงธรรมการ อุปนายกกรรมการกลางลูกเสือ และกรรมการสภากาชาดให้ขึ้นตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการกองอนุสภากาชาดสยามคนแรก

วัตถุประสงค์ในครั้งแรกของการจัดตั้งอนุสภากาชาดสยาม คือ “เกลี้ยกล่อมเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี เป็นสมาชิก ด้วยความประสงค์ที่จะปลูกฝังเพาะนิสัยให้มีใจเมตตากรุณาต่อมนุษยชาติ ให้เป็นพลเมืองดี มุ่งทำประโยชน์ให้แก่ชนหมู่มากให้รู้จักทำงานเป็นกิจจะลักษณะ” กองอนุสภากาชาดสยามในครั้งนั้น อยู่ภายใต้การดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการจนถึง พ.ศ.2476 จึงได้ย้ายมาสังกัดกรมพลศึกษาและ สภากาชาดไทย และได้เปลี่ยนชื่อใหม่เป็นกองอนุกาชาดใน พ.ศ. 2485

การดำเนินกิจการอนุกาชาดได้เจริญขึ้นตามลำดับ มีการพัฒนาหลักสูตรของอนุกาชาดตามแผนการศึกษาแห่งชาติตลอดจนการจัดทำหลักสูตรการอบรมต่าง ๆ สำหรับเยาวชนอายุ 7 - 18 ปี ซึ่งหมายถึง นักเรียนที่เรียนอยู่ในสถานศึกษาเท่านั้น

ต่อมาใน พ.ศ. 2520 คณะกรรมการบริหารของกองอนุกาชาดได้ประชุมกันตกลงให้มีการปรับปรุง แก้ไขระเบียบเกี่ยวกับอนุกาชาดและมีมติให้เปลี่ยนชื่อจาก “อนุกาชาด” เป็น “ยวกาชาด” ซึ่งที่ประชุม คณะกรรมการสภากาชาดไทยได้อนุมัติและประกาศอย่างเป็นทางการให้เปลี่ยนชื่อเมื่อวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2521 โดยมีการขยายอายุของผู้ที่จะเป็นสมาชิกยวกาชาดจาก 7 - 18 ปี เป็น 7 - 25 ปี จึงรวมนิสิต นักศึกษา ที่เรียนอยู่ในระดับอาชีวศึกษาและเตรียมอุดมศึกษาทั้งสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา นอกจากนี้ยังรวมถึงเยาวชนผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาด้วย

ใน พ.ศ. 2546 เมื่อการปฏิรูประบบราชการไทย ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างของกระทรวง ทบวงขึ้นใหม่ ส่งผลให้มีการปรับเปลี่ยนให้กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการไปรวมอยู่กับกระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬา ทำให้มีการโอนย้ายหน่วยงานยวกาชาด ลูกเสือ และสารวัตรนักเรียนไปอยู่ภายใต้ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และยกฐานะเป็นสำนักงานลูกเสือ ยวกาชาดและกิจการนักเรียน พร้อมกับย้ายที่ทำการจากกรมพลศึกษาเดิมไปอยู่ที่กระทรวงศึกษาธิการ ส่วนสำนักงานยวกาชาด สภากาชาดไทยได้ย้ายที่ทำการกลับมาอยู่ที่ตึกจิรจิติ สภากาชาดไทย

ผลงานการปฏิรูประบบราชการดังกล่าว สำนักงานยวกาชาดสภากาชาดไทย และสำนักงานลูกเสือ ยวกาชาด และกิจการนักเรียน ได้จัดประชุมว่าร่วมกันพิจารณาแก้ไขข้อบังคับสภากาชาดไทย ฉบับที่ 50 พ.ศ. 2536 ในหมวดที่ 9 เรื่อง ยวกาชาด มาจัดทำเป็นข้อบังคับสภากาชาดไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 68) พุทธศักราช 2550 ขึ้นมาใหม่และได้ผ่านความเห็นชอบจากกระทรวงศึกษาธิการและสภากาชาดไทยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2550 เป็นต้นไป โดยมีข้อสรุปสำคัญสมาชิกยวกาชาดควรทราบ ดังนี้

หมวดที่ 9 ยุวกาชาด

ข้อที่ 57 ยุวกาชาด มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกอบรมให้เยาวชนชายและหญิง

- (1) มีอุดมคติในศานติสุข มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- (2) มีความรู้ความชำนาญในการรักษาอนามัยของตนเองและของผู้อื่น ตลอดจนการพัฒนาตนเองทางร่างกาย จิตใจ คุณธรรม และสร้างไว้ซึ่งเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติ
- (3) มีความรู้ความเข้าใจในหลักการและอุดมการณ์กาชาด มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์
- (4) บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ชุมชน สังคม และประเทศชาติ
- (5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (6) มีสัมพันธภาพและมิตรภาพที่ดีต่อบุคคลทั่วไป

ข้อที่ 58 กิจกรรมยุวกาชาดอยู่ในความดูแลและกำกับทั่วไปของสภากาชาดไทย โดยมีกระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานที่ให้ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดและให้การสนับสนุน โดยการจัดหน่วยงานรองรับ

ข้อที่ 75 เยาวชนที่เป็นยุวกาชาด แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

(1) สมาชิกยุวกาชาด ได้แก่ เยาวชนอายุระหว่าง 7 ปี ถึง 18 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษา หรือเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลายและเลือกเรียนยุวกาชาดตามหลักสูตรการเรียนการสอนยุวกาชาดของกระทรวงศึกษาธิการ

(2) อาสายุวกาชาด ได้แก่ เยาวชนอายุระหว่าง 15 ปี ถึง 25 ปี หรือเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่า ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ซึ่งมีความสนใจสมัครเป็นอาสายุวกาชาด ได้ผ่านการอบรมหลักสูตรพื้นฐานของยุวกาชาดและสังกัดชมรมอาสายุวกาชาด

ภาพที่ 2.25 กิจกรรมอาสายุวกาชาด โรงเรียนตลิ่งชันวิทยาคม

ภาพโดย : สุนันทา โลหะการก

ตำแหน่งยุวกาชาดในสถานศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการบริหารยุวกาชาด ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับยุวกาชาด

2. พัฒนาการของเครื่องแบบยุวกาชาดไทย

เครื่องแบบสมาชิกยุวกาชาด ได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงมาตั้งแต่ พ.ศ. 2465 ถึงปัจจุบัน รวม 5 สมัย โดยในสมัยแรก ๆ ไม่ปรากฏเครื่องแบบอนุกาชาดชาย สาเหตุเนื่องมาจากผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง พัฒนาการของเครื่องแบบยุวกาชาดไทยปรากฏหลักฐานดังนี้

สมัยที่ 1 พ.ศ. 2465 – 2479 สมาชิกอนุกาชาดสวมผ้าคลุมผม เป็นผ้าสามเหลี่ยมมุมฉากสีน้ำตาลเข้ม (น้ำตาลไหม้) เสื้อแขนสั้นสีขาว คอสีเหลี่ยมทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ถ้างูสีน้ำตาลเข้ม รองเท้าผ้าใบ และถุงเท้าสีขาว

สมัยที่ 2 พ.ศ. 2480 – 2485 สมาชิกอนุกาชาดคงใช้เสื้อ ผ้าถุง และรองเท้าเหมือนสมัยแรก แต่เปลี่ยนผ้าคลุมสีน้ำตาลเป็นหมวกทรงกลมสีขาวหกแฉก ปีกกว้างประมาณ 5 เซนติเมตร คาดด้วยแถบผ้าสีน้ำตาล กว้าง 2 เซนติเมตร ติดเข็มเครื่องหมายไว้ตรงกลางปกเสื้อด้านหน้า

พ.ศ. 2484 – 2488 เกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 สินค้าอุปโภคบริโภคขาดแคลนและมีราคาสูง จึงอนุโลมให้ไม่ต้องแต่งเครื่องแบบ

สมัยที่ 3 พ.ศ. 2492 – 2507 ในสมัยนี้จะยึดหลักความประหยัด อนุโลมให้ใช้เครื่องแบบนักเรียนของโรงเรียนที่ศึกษาอยู่แทนเครื่องแบบอนุกาชาดประดับเข็มเครื่องหมายที่อกเสื้อด้านขวาสวมรองเท้านักเรียนและถุงเท้าสีขาวพับปรกเหนือข้อเท้าเล็กน้อย

สมัยที่ 4 พ.ศ. 2508 - 2522 เครื่องแบบยุวกาชาดประกอบด้วย

- 1) หมวก ทำด้วยผ้ากำมะหยี่สีกรมท่าแบบทรงอ่อน (เบเรต์) มีเครื่องหมายทำด้วยโลหะสีเงิน หน้าหมวก
- 2) เสื้อ ผ้าสีขาวแบบเชิ้ต มีสวบลี้นอกเสื้อเป็นสวบลี้นอกกว้าง 2.5 – 3 เซนติเมตร มีกระดุมสีขาวงาแขนยาว มีแขนยาว มีผ้าห่มที่ปลายแขนเสื้อรอบข้อมือกว้างประมาณ 3 – 5 เซนติเมตร มีกระดุมสีขาวข้างละ 3 เม็ด มีกระเป๋ามีใบปกรูปมน ชายกลางแหลมติดกระดุมสีขาว กึ่งกลางเสื้อด้านหลังทางแนวดิ่งพับจีบเป็นแถบกว้างเท่ากับสวบลี้นอกเสื้อ
- 3) ผ้าผูกคอ สีกรมท่า มีลักษณะเป็นสามเหลี่ยมมุมฉาก ด้านประกอบมุมฉากยาวด้านละ 75 เซนติเมตร เย็บริมทั้งสามด้าน เวลาใช้ให้พับทางด้านมุมฉาก กว้างประมาณ 6 เซนติเมตร พัน 1 ครั้ง 2 ครั้ง หรือ 3 ครั้งให้พอเหมาะกับผู้ใส่ แล้วผูกเป็นเงื่อนสอดสร้อยให้กระชับกับคอเสื้อตรงกับกระดุมเม็ดที่สอง โดยให้ชายทั้งสองข้างของผ้าผูกคอเท่ากัน

- 4) กระโปรง สีกรมท่า ลักษณะเดียวกับกระโปรงนักเรียน สวมทับชายเสื้อให้เรียบร้อย
- 5) เข็มขัดหนังสีดำ กว้าง 3.5 เซนติเมตร หัวชนิดเกี้ยวทำด้วยโลหะสีเงินรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ายาว 4.5 เซนติเมตร ตรงกลางหัวเข็มขัดมีรอยคุนเป็นเครื่องหมายเดียวกับเครื่องหมายประดับหมวก ใช้คาดทับขอบกระโปรง
- 6) ถุงเท้า สีขาว เวลาสวมพับขอบถุงปรกลงไปเพียงข้อเท้า
- 7) รองเท้า ใช้รองเท้าหนังสีดำแบบของนักเรียนหญิง หรือรองเท้าผ้าใบสีขาวชนิดผูก ส้นสูงไม่เกิน 3 เซนติเมตร

สมัยที่ 5 พ.ศ. 2523 ถึงปัจจุบัน เครื่องแบบยุวกาชาดประกอบด้วย

1) หมวก แบบมีแถบข้างหน้าสีกรมท่า คลบปีกด้านหลังและด้านทั้งสองข้างขึ้นประดับเครื่องหมายหน้าหมวก (ตามที่กำหนดแบบไว้ในข้อระเบียบฯ)

2) เสื้อ สีฟ้าอมเทาแบบเชิ้ต ไม่มีสาบไหล่ ทอกเสื้อทำเป็นสาบกว้าง 3 เซนติเมตร มีกระดุม 5 เม็ด แขนสั้นเหนือศอกเล็กน้อย ปลายแขนพับตลบออกด้านนอก ขนาดกว้างประมาณ 3 เซนติเมตรมีกระเป๋าสองข้าง ตรงกลางกระเป๋ามีพับเป็นแถบกว้างเท่ากับแถบเสื้อ ผ่าเป็นใบปก กระดุมสีเดียวกับเสื้อ ตรงขาทั้ง 2 ข้างมีสาบอินทรีชนิดกระดุมข้างละ 1 เม็ด มีสาบอินทรีชนิดเลขบอกระดับของสมาชิกยุวกาชาด (เดิมไม่ได้กำหนดให้ติด) กระดุมทั้งหมดมีลักษณะเป็นรูปกลมแบนขนาดเดียวกัน ทำด้วยวัสดุเดียวกับเสื้อ ส่วนเลขบอกระดับเป็นเลขไทย ทำด้วยโลหะสีทองขนาดกว้าง 1.5 เซนติเมตร ติดก่อนไปทางหัวไหล่ ทอกเสื้อเบื้องขวา ติดเข็มเครื่องหมายสมาชิกยุวกาชาด ที่ต้นแขนเบื้องขวา (เดิมติดเบื้องซ้าย) ติดแถบชื่อโรงเรียนเป็นแนวรูปโค้งตามแนวตะเข็บเสื้อ ขนาด 2 X 7 เซนติเมตร ทำด้วยผ้าสีขาว กรอบสีแดง มีตัวอักษรชื่อโรงเรียนเป็นสีแดง

3) ผ้าผูกคอ สีกรมท่า มีลักษณะเป็นสามเหลี่ยมมุมฉาก ด้านประกอบมุมฉากยาวด้านละ 75 เซนติเมตร เย็บริมทั้งสามด้าน ติดเครื่องหมายยุวกาชาดทำด้วยผ้าขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 5 เซนติเมตร ให้ห่างจากมุมฉาก 5 เซนติเมตร เวลาใช้ผ้าผูกคอจัดมุมฉากให้อยู่กึ่งกลางหลัง

4) กระโปรง สีเดียวกับเสื้อ มี 2 แบบ คือ แบบที่ 1 กระโปรงสี่ตะเข็บ ปลายกระโปรงบานพองาม แบบที่ 2 กระโปรงจีบรอบตัว ด้านหน้าหักจีบ จีบเท่ากันทุกจีบ ตะเข็บหลบใน ยาวจากขอบเอวลงมาประมาณ 4 นิ้ว

ภาพที่ 2.26 ชุดแต่งกายยุวกาชาด ระดับ 3 หญิง

ที่มา : <http://www.plazathai.com/show-585993.html>

- 5) เข็มขัด ทำด้วยหนังสีดำกว้าง 3 – 5 เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีเงิน ตรงกลางมีลายคุณเป็นเครื่องหมายอย่างเดียวกับเครื่องหมายประดับหมวก
- 6) ถุงเท้า ชนิดสั้นสีขาวเช่นเดียวกับถุงเท้านักเรียนหญิง
- 7) รองเท้า หนังสีดำแบบนักเรียนหรือรองเท้าผ้าใบสีขาวชนิดผูกและไม่มีลวดลาย

เครื่องแบบยุวกาชาดชาย

จากข้อระเบียบยุวกาชาด ฉบับปี พ.ศ. 2508 สมาชิกยุวกาชาดชายให้ใช้เครื่องแบบนักเรียนของโรงเรียนที่ตนศึกษาอยู่ โดยใช้ผ้าผูกคอ เข็มเครื่องหมายสมาชิกยุวกาชาด และสวทหกวเบรต์สีกรมท่าและจากข้อระเบียบยุวกาชาด ฉบับปี พ.ศ. 2541 ซึ่งเป็นฉบับปัจจุบันได้กำหนดให้ยุวกาชาดชายมีเครื่องแบบดังนี้

ระดับเตรียมยุวกาชาด ให้ใช้เครื่องแบบนักเรียนของสถานศึกษานั้น ๆ พร้อมผ้าพันคอ

ระดับ 1 ถึงระดับ 3 ประกอบด้วยหมวก เสื้อเชิ้ตแขนสั้นสีขาวที่อกเสื้อมีกระเป๋าสองช่อง มีสายอินทรีบนที่ไหล่เสื้อ ผ้าผูกคอสีกรมท่า กางเกง รองเท้า และถุงเท้าใช้ตามเครื่องแบบนักเรียนของสถานศึกษาที่ตนสังกัด

ภาพที่ 2.27 ชุดยุวกาชาด ระดับ 1-2 ชาย

ที่มา : https://www.google.co.th/search?rlz=1C1OKWM_thTH790TH790&biw=1366&bih=613&tbm=isch&sa=1&ei=1dPaWoqlJsm20gSowonoAg&q=ชุดยุวกาชาดนักเรียนชาย

ชุดยุวกาชาดนักเรียนชาย

ภาพที่ 2.28 ชุดยุวกาชาด ระดับ 3 ชาย

ที่มา : https://www.google.co.th/search?q=ชุดยุวกาชาดนักเรียนนาย&rlz=1C1OKWM_thTH790TH790&source

ชุดยุวกาชาดนักเรียนนาย

บัตรกิจกรรมที่ 3 เรื่อง ยวภาษา

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเติมข้อความในช่องว่างให้ได้ความหมาย (10 คะแนน)

1. ยวภาษา หมายถึง.....
2. ผู้ริเริ่มก่อตั้งกิจการยวภาษาในประเทศไทย คือ.....
.....
3. ยวภาษา เดิมใช้ชื่อว่า.....
4. ข้อบังคับสภาภาษาชาวไทยฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 68) พุทธศักราช 2550 ระบุให้กิจการยวภาษาอยู่ในการดูแลและกำกับทั่วไปของหน่วยงาน.....
5. “อนุภาษา” เปลี่ยนชื่อเป็น “ยวภาษา” ใน พ.ศ.....
6. อาสายวภาษา ได้แก่ .....
.....
7. ยวภาษาเป็นหน่วยงานที่สร้างขึ้นเพื่อ.....
8. ข้อบังคับสภาภาษาชาวไทยฉบับปัจจุบันเพิ่มเติม (พุทธศักราช 2550) แบ่งเยาวชนที่เป็นยวภาษาออกเป็น.....ประเภท
9. ระเบียบบังคับฉบับใดที่ระบุให้มีเครื่องหมายของยวภาษาเป็นครั้งแรก เมื่อ พ.ศ.....
10. จากระเบียบดังกล่าวได้กำหนดในเรื่องการสวมหมวกว่าให้ใช้หมวก.....

บัตรกิจกรรมที่ 4 เรื่อง ยุวกาชาด

คำชี้แจง

ให้นักเรียนบอกชื่อประวัติบุคคลสำคัญที่กำหนดลงในช่องว่างด้านล่าง (10 คะแนน)

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

- .....1. สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
- .....2. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี องค์อุปนายิกาสภาภาษาชาวไทย
- .....3. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
- .....4. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
- .....5. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
- .....6. จอมพลเรือ จอมพล สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต
- .....7. มหาอำมาตย์เอก เจ้าพระยาพิชัยญาติ (ดั้น บุนนาค)
- .....8. ท่านผู้หญิงเปลี่ยน ภาสกรวงศ์
- .....9. จอมพล สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ
- .....10. สมเด็จพระนางนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ องค์สภานายิกาสภาภาษาชาวไทยปัจจุบัน

บัตรสรุปเนื้อหา เรื่อง ยวภาษา

ยวภาษาไทย ได้ก่อตั้งขึ้นจากการกำเนิดของสภาภาษา
ไทย มีส่วนคล้ายคลึงกับการเกิดภาษาดั้งเดิมในยุคเริ่มแรก
โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์การปะทะกันระหว่าง
กองกำลังของทหาร 2 ฝ่าย ซึ่งภาษาดั้งเดิมมีความเกี่ยวข้องกับ
เหตุการณ์การปะทะกันระหว่างกองกำลังของทหารฝ่ายอยุธยา
และฝรั่งเศสที่หมู่บ้านชอลเฟรีโน ประเทศอิตาลี เมื่อ พ.ศ. 2402
และต่อมาอีก 34 ปี เหตุการณ์วิกฤตการณ์สยามหรือวิกฤตการณ์
ร.ศ. 112 ซึ่งเป็นกรณีพิพาทในเรื่องดินแดนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง
เมื่อ พ.ศ. 2436 ก็ได้นำมาสู่การจัดตั้งสภาอนุโลมแดงหรือ
สภาภาษาไทยในปัจจุบัน

แบบทดสอบหลังเรียน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ยุวกาชาด ยุวกาชาด ระดับ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชุดที่ 2 ยุวกาชาด

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในช่องที่นักเรียนเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว

- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปัจจุบันทรงดำรงตำแหน่งใดในสภากาชาดไทย
  - องค์สภานายิกาของสภากาชาดไทย
  - องค์ผู้อุปถัมภ์หน่วยงานสภากาชาดไทย
  - องค์สภานายิกาผู้อำนวยการของสภากาชาดไทย
  - องค์อุปนายิกาสภากาชาดไทยผู้อำนวยการของสภากาชาดไทย
- การก่อตั้งสภากาชาดไทยจนถึงปัจจุบันมีองค์สภานายิการวมแล้วกี่พระองค์
  - 2 พระองค์
  - 3 พระองค์
  - 4 พระองค์
  - 5 พระองค์
- เหตุการณ์ใดที่เป็นเครื่องยืนยันว่าสภากาชาดไทยในยุคเริ่มก่อตั้งเป็นองค์กรที่ได้รับการรับรองจากชาदनานาชาติอย่างเป็นทางการ
  - การก่อตั้งโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
  - การได้ร่วมลงนามรับรองอนุสัญญาเจนีวา
  - การร่วมส่งเงินสมทบทุนสนับสนุนองค์กรกาชาดสากล
  - การได้ร่วมจัดประชุมสภากาชาดฝ่ายบูรพาประเทศ ครั้งที่ 1
- สภากาชาดไทยมีชื่อเริ่มแรกการจัดตั้งว่าอย่างไร
  - สภากาชาดแห่งสยาม
  - สภากาชาดแห่งชาติสยาม
  - สภาอุณาโลมแดงแห่งชาติไทย
  - สภาอุณาโลมแดงแห่งชาติสยาม

5. บุคคลใดถือเป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งสภากาชาดไทย

- ก. ท่านผู้หญิงเปลี่ยน ภาสกรวงศ์
- ข. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ค. สมเด็จพระนางเจ้าสวผ่องศรีพระวรราชเทวี
- ง. สมเด็จพระนางเจ้าสว่างวัฒนา พระบรมราชเทวี

6. ผู้ริเริ่มก่อตั้งกิจการยุวกาชาดในประเทศไทยคือท่านใด

- ก. เจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรี
- ข. เจ้าพระยาไพศาลศิลปศาสตร์
- ค. สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระปรมาภิไธยวชิราวุธ
- ง. สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานครสวรรค์วรพินิต

7. ข้อบังคับสภากาชาดไทยฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 68) พุทธศักราช 2550 ระบุให้กิจการยุวกาชาดอยู่ในการดูแลและกำกับทั่วไปของหน่วยงานใด

- ก. กรมพลศึกษา
- ข. สภากาชาดไทย
- ค. กระทรวงศึกษาธิการ
- ง. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

8. ข้อใด คือความหมายของยุวกาชาด

- ก. เยาวชนที่อยู่ในโรงเรียน
- ข. นักเรียนที่สวมชุดยุวกาชาด
- ค. เยาวชนที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี
- ง. กิจการกาชาดสำหรับเยาวชน

9. ยุวกาชาด เดิมใช้ชื่อว่าอย่างไร

- ก. อนุกาชาด
- ข. อาสากาชาด
- ค. อนุศาสนาจารย์
- ง. อาสาป้องกันชาติ

10. ยุวกาชาดเป็นหน่วยงานที่ตั้งเพื่อใคร

- ก. องค์การของรัฐ
- ข. องค์การกาชาด
- ค. เด็กและกิจการ
- ง. เด็กและเยาวชน

ลองทำแบบทดสอบ
หลังเรียนดูก่อนนะคะ

กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ยวภาษา
ยวภาษา ระดับ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ชุดที่ 2 ยวภาษา

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในช่องที่นักเรียนเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว

ชื่อ.....นามสกุล.....
ชั้น.....เลขที่.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
คะแนนเต็ม 10 คะแนน ได้				

ภาคผนวก

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ยวภาษา
ยวภาษา ระดับ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ชุดที่ 2 ยวภาษา

เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 1

เรื่อง ยุวกาชาด

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำอักษรด้านขวามือมาใส่หน้าข้อด้านซ้ายมือให้สัมพันธ์กัน (10 คะแนน)

ข	1. กาชาดสากลมีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ ปะทะกันของทหารฝ่ายออสเตรเลีย กับฝรั่งเศส	ก	ผู้ริเริ่มก่อตั้งสภาอุณาโลมแดง
ณ	2. เหตุการณ์วิกฤติการณ์สยามหรือวิกฤตการณ์ ร.ศ. 112	ข	หมู่บ้านซอลเฟอริโน ประเทศอิตาลี แห่งชาติสยาม
ก	3. ท่านผู้หญิงเปลี่ยน ภาสกรวงศ์	ค	ประเทศสวิตเซอร์แลนด์
จ	4. สภาอุณาโลมแดงแห่งสยาม อยู่ใน พระบรมราชูปถัมภ์	ง	มนุษยธรรม ความไม่ลำเอียง ความเป็นกลาง ความเป็นอิสระ บริการอาสาสมัคร ความเป็นเอกภาพ และความเป็นสากล
ค	5. การประชุมเรื่องการรักษาพยาบาลคนเจ็บ ในสนามรบ	จ	สมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรี- พระวรราชเทวี
ช	6. สภากาชาดชาดสยาม	ฉ	สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรม- ราชินีนาถ
ญ	7. สภากาชาดไทย	ช	สภาอุณาโลมแดงแห่งชาติสยาม
ง	8. หลักการที่สภากาชาดไทยและสภาเลี๊ว วงเดือนแดงยึดถือปฏิบัติ	ซ	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
จ	9. องค์สภานายิกาของสภากาชาดไทย	ส	สยามบรมราชกุมารี
ธ	10. องค์อุปนายิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทย	ณ	พิพาทในเรื่องดินแดนฝั่งซ้ายของ แม่น้ำโขง
		ญ	สภากาชาดสยาม

เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 2

เรื่อง ยวภาษา

คำชี้แจง

ให้ทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูกต้อง และทำเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ไม่ถูกต้อง
(10 คะแนน)

- ... ✓ ..1. ผู้ก่อตั้งสภาอุณาโลมแดง คือ ท่านผู้หญิงเปลี่ยน ภาสกรวงศ์
- ... ✕ ..2. ประวัติความเป็นของสภาภาษาชไทย แบ่งออกเป็น 4 ยุค
- .... ✓ ..3. เหตุการณ์วิกฤตการณ์สยาม หรือวิกฤตการณ์ ร.ศ. 112 เกิดกรณีพิพาทในเรื่องดินแดนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง เมื่อ พ.ศ. 2436
- ... ✓ ..4. วันสถาปนาสภาภาษาชไทย เริ่มขึ้นเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2436
- .. ✕ ... 5. สมเด็จพระศรีพัชรนทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เป็นสภานายิกาองค์ที่ 2
- ... ✓ ..6. สภาอุณาโลมแดงแห่งชาติสยาม ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นสภาภาษาชสยาม
- ... ✕ ...7. โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์สร้างขึ้นสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ... ✓ ..8. ใน พ.ศ. 2461 ได้มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยสภาภาษาชสยามขึ้นเพื่อช่วยเหลือผู้ป่วย
- ... ✓ ..9. สภาภาษาชสยาม ได้เปลี่ยนชื่อเป็น สภาภาษาชไทย ตามการเปลี่ยนชื่อจากประเทศสยามเป็นประเทศไทย
- ... ✕ ..10. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ดำรงตำแหน่งสภานายิกาในปัจจุบัน

เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 3

เรื่อง ยวภาษา

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเติมข้อความในช่องว่างให้ได้ความหมาย (10 คะแนน)

1. ยวภาษา หมายถึง **กิจการภาษาสำหรับเยาวชน**
2. ผู้ริเริ่มก่อตั้งกิจการยวภาษาในประเทศไทย คือ **สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์วรพินิต**
3. ยวภาษา เดิมใช้ชื่อว่า **อนุภาษา**
4. ข้อบังคับสภาภาษาไทยฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 68) พุทธศักราช 2550 ระบุให้กิจการยวภาษาอยู่ในการดูแลและกำกับทั่วไปของหน่วยงาน **สภาภาษาไทย**
5. “อนุภาษา” เปลี่ยนชื่อเป็น “ยวภาษา” ในพ.ศ. **2521**
6. อาสายวภาษา ได้แก่ **เยาวชนที่ผ่านการอบรมหลักสูตรพื้นฐานของยวภาษาและสังกัดชมรมอาสายวภาษา**
7. ยวภาษาเป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นเพื่อ **เด็กและเยาวชน**
8. ข้อบังคับสภาภาษาไทยฉบับปัจจุบันเพิ่มเติม (พุทธศักราช 2550) แบ่งเยาวชนที่เป็นยวภาษาออกเป็น **2** ประเภท
9. ระเบียบบังคับฉบับใดที่ระบุให้มีรูปแบบของยวภาษาเป็นครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. **2508**
10. จากระเบียบดังกล่าวได้กำหนดในเรื่องการสวมหมวกว่าให้ใช้หมวก **เบเรต์สีกรมท่า**

เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 4 เรื่อง ยุวกาชาด

คำชี้แจง

ให้นักเรียนบอกชื่อประวัติบุคคลสำคัญที่กำหนดลงในช่องว่างด้านล่าง (10 คะแนน)

1

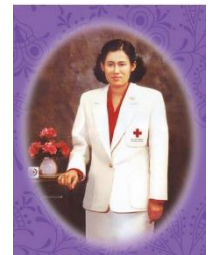
2

3

4

5

6

7

8

9

10

- ...9..1. สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
- ...5..2. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี องค์อุปนายิกาสภากาชาดไทย
- ....2..3. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
- ...6..4. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ..10..5. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ...4..6. จอมพลเรือ จอมพล สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต
- ...8..7. มหาอำมาตย์เอก เจ้าพระยาพิชัยญาติ (ดั่น บุนนาค)
- ...7...8. ท่านผู้หญิงเปลี่ยน ภาสกรวงศ์
- ...1..9. จอมพล สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ
- ...3..10. สมเด็จพระนางนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ องค์สภานายิกาสภากาชาดไทยปัจจุบัน

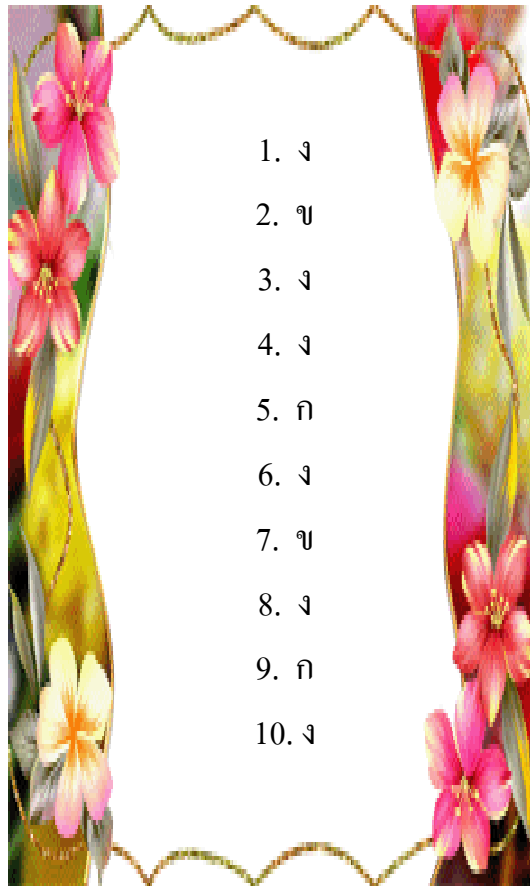

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ยวภาษา
ยวภาษา ระดับ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ชุดที่ 2 ยวภาษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักงาน สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. ร่างแนว
การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2551. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2552.

เชาวลิต ภูมิภาค และคณะ. ยวภาษา ม.1 สมบูรณ์แบบ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ ฯ : วัฒนาพานิช,
2552.

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. สำนักการลูกเสือ ยวภาษา และกิจการนักเรียน. คู่มือ การบริหาร
กิจกรรมยวภาษาในสถานศึกษา (ซีดีรอม). กรุงเทพฯ ฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ,
(ม.ป.ป.).

_____. กรมวิชาการ. ผังมโนทัศน์กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2546.

_____. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ ฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
2551.

_____. คู่มือการจัดกิจกรรมยวภาษา : กิจกรรมพิเศษ. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้า
และพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.). 2548.

_____. แผนการจัดกิจกรรมยวภาษา ยวภาษา ระดับ 3 – 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6. กรุงเทพฯ ฯ :
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.). 2548

สภากาชาดไทย. สำนักงานยวภาษา. การกาชาด (เอกสารหมายเลข 4 ฝ่ายวิชาการ). กรุงเทพฯ ฯ :
สภากาชาดไทย, 2543.

_____. หลักสูตรกิจกรรมยวภาษา. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
(ร.ส.พ.). 2548.

